	วิธีปฏิบัติงาน		รหัสเอกสาร : WI – IC – 009
	หัวข้อ : การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล		R 01 วันที่ใช้ : 21/06/64
			หน้าที่ : 1 / 5

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อให้บุคลากรสามารถเลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันร่างกายส่วนบุคคลได้ถูกต้อง

๒. เป้าหมาย

บุคลากรสามารถเลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

๓. ผู้รับผิดชอบ

บุคลากรทุกระดับ

๔. คำจำกัดความ

อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล หมายถึง อุปกรณ์ป้องกันร่างกาย ได้แก่ ถุงมือ , เสื้อคลุม (Gown), ผ้ายางกันเปื้อน (Apron) , ผ้าปิดปาก-จมูก (Mask) , แว่นป้องกันตา (Goggles) , หมวก , รองเท้าบู๊ต

๕. แนวทางปฏิบัติ

๕.๑ หลักการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

- ใช้ในกรณีที่จำเป็นเท่านั้น
- ใช้เหมาะสมกับงาน เช่น การเจาะเลือดให้ใช้ถุงมือ Sterile การล้างเครื่องมือให้สวมถุงมือยางหนา
- ใช้เฉพาะภารกิจเดียว เมื่อหมดภารกิจแล้วให้ถอดออกทันทีพร้อมทั้งล้างมือ
- ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่มีคุณภาพดีและประหยัด

๕.๒ การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลแต่ละชนิด

๕.๒.๑ การใช้ถุงมือ

ถุงมือเป็นอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่ใช้มากที่สุด แต่การใช้อย่างไม่ถูกต้องอาจเกิดผลเสียได้ง่าย การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่ใช้อย่างถูกต้องดังนี้

๕.๒.๑.๑ เลือกใช้ชนิดของถุงมือให้สอดคล้องกับกิจกรรม ซึ่งจะประกอบด้วย

๑. ถุงมือปราศจากเชื้อ (Sterile) ได้แก่

- ขนาดสั้น สำหรับทำหัตถการ
- ขนาดยาว สำหรับการล้างรถและการผ่าตัดที่มีเลือดออกมาก

๒. ถุงมือสะอาด (Non-Sterile)

- ถุงมือขนาดสั้นที่ใช้ครั้งเดียวทิ้ง สำหรับการตรวจทั่วไป ที่ต้องการความสะอาดเท่านั้น
- ถุงมือยางอย่างหนา สำหรับงานซักล้าง

๕.๒.๑.๒ ให้ใส่ถุงมือทุกครั้งที่มีมือมีบาดแผล (แม้ว่าจะเป็นเพียงแผลจากหนังหุ้มเล็บฉีกก็ตาม) หรือให้การดูแลผู้ป่วยที่คาดว่าจะสัมผัสสิ่งที่มีเชื้อโรคได้ ถ้าไม่แน่ใจว่ามีบาดแผลที่มือ อาจตรวจสอบด้วยการเช็ดมือด้วย Alcohol 70% ถ้ามีอาการแสบควรใส่ถุงมือเพื่อป้องกันตนเองทุกครั้ง

๕.๒.๑.๓ เมื่อปฏิบัติงานโดยใส่ถุงมือเรียบร้อยแล้ว ให้ให้ทั้งถุงมือในถังขยะติดเชื้อที่เตรียมไว้เพื่อส่งไปบริษัทที่รับกำจัด

๕.๒.๑.๔ ต้องเปลี่ยนถุงมือทุกครั้ง ที่จะดูแลคนไข้คนใหม่ หรือเปลี่ยนทุกครั้งที่ใช้ถุงมือปราศจากเชื้อแล้วเกิดการปนเปื้อน หรือเมื่อเปลี่ยนกิจกรรมใหม่

วิธีปฏิบัติงาน

รหัสเอกสาร : WI - IC - 009

หัวข้อ : การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

R 01 วันที่ใช้ : 21/06/64

หน้าที่ : 2 / 5

๕.๒.๒ การใช้เสื้อคลุม (Gown)

การสวมเสื้อคลุมควรพิจารณาตามกิจกรรมที่ปฏิบัติ หากคาดว่าจะมีเลือดหรือสารน้ำจากร่างกายผู้ป่วยกระเด็น หรือพุ่งเข้าสู่ร่างกายบุคลากร ให้สวมเสื้อคลุม กิจกรรมดังกล่าว เช่น การทำคลอด เป็นต้น เมื่อใช้เสื้อคลุมแล้ว ให้ระมัดระวังไม่จับด้านนอกของเสื้อเมื่อจะถอดควรค่อย ๆ ถอดเสื้อคลุมออก แล้วม้วนให้ด้านในอยู่ด้านนอก นำเสื้อคลุมไปใส่ในภาชนะที่เตรียมไว้ แล้วล้างมือ

๕.๒.๓ การใช้ผ้ายางกันเปื้อน (Apron)

ผ้ากันเปื้อนใช้เสริมในการป้องกันเมื่อคาดว่า จะมีเลือดหรือสารคัดหลั่งของผู้ป่วยกระเด็นหรือพุ่งเข้าสู่ร่างกายบุคลากรเป็นปริมาณมาก

๕.๒.๔ การใช้ผ้าปิดปาก-จมูก (Mask)

ผ้าปิดปาก-จมูก ช่วยป้องกันมิให้เลือดหรือสารน้ำจากร่างกายผู้ป่วยกระเด็นเข้าตาเข้าปากและจมูกของบุคลากร ควรสวมผ้าปิดปาก-จมูก และแว่นตา เมื่อให้การดูแลผู้ป่วยที่คาดว่าจะมีเลือดหรือสารน้ำจากร่างกายผู้ป่วยกระเด็นหรือพุ่งเข้าสู่ใบหน้า การใช้ผ้าปิดปาก-จมูกขึ้นอยู่กับวิจารณ์ของบุคลากรว่า การปฏิบัติงานนั้นจะมีโอกาสที่เลือดหรือสารน้ำจากร่างกายของผู้ป่วยกระเด็นหรือพุ่งเข้าสู่ใบหน้าหรือไม่ การใช้ผ้าปิดปาก-จมูกควรสวมให้กระชับกับใบหน้า หากผ้าปิดปาก-จมูกเปียกชื้นควรเปลี่ยนใหม่

๕.๒.๕ การใช้แว่นป้องกันตา (Goggles)

แว่นป้องกันตา หมายถึง แว่นที่ปกปิดเพื่อป้องกันสิ่งปนเปื้อนที่เป็นทั้งน้ำหรือละอองกระเด็นหรือพุ่งเข้าตา ดังนั้นแว่นป้องกันตาจึงควรมีลักษณะพิเศษไปจากแว่นตาธรรมดา

การใช้แว่นป้องกันตา ใช้กรณีทำหัตถการที่เลือดออกกระเด็นเข้าตา เช่น การผ่าตัด การทำคลอด เป็นต้น หัตถการที่คาดว่าจะมีสารน้ำจากร่างกายพุ่งเข้าตา เช่น การดูดเสมหะผู้ป่วยหัตถการที่อาจจะมีละอองฝอยเข้าตา เช่น การกรอฟัน การปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการ เป็นต้น

หลังจากใช้แว่นป้องกันตา หรือหน้ากากลกรณีที่เป็นเลือดหรือสารน้ำจากร่างกายผู้ป่วยต้องได้รับการทำลายเชื้อทุกครั้งหลังการใช้งาน แช่ในน้ำยา Perasafe นาน 10-15 นาที แล้วล้างด้วยน้ำผสมน้ำยาล้างจานหรือผงซักฟอก แล้วล้างด้วยน้ำให้สะอาด เช็ดผึ่งให้แห้ง หรือเช็ดด้วยแผ่นน้ำยา PoseQuat*Pad แล้วล้างด้วยน้ำผสมน้ำยาล้างจาน/หรือผงซักฟอกแล้วล้างด้วยน้ำให้สะอาด

๕.๒.๖ การใช้หมวก

หมวกคลุมผม มีประโยชน์ทั้งในทางป้องกันการแพร่กระจายเชื้อจากบุคลากรสู่ผู้ป่วยและช่วยป้องกันการติดเชื้อจากเลือดและสารน้ำจากร่างกายของผู้ป่วยได้บ้างการปฏิบัติใช้หลักการเดียวกับผ้าปิดปากจมูก

๕.๒.๗ การใช้รองเท้าบู๊ต

รองเท้าบู๊ตช่วยป้องกันมิให้เลือด และสารน้ำจากร่างกายผู้ป่วยไหลนองหรือกระเด็นสัมผัสเท้าหรือขาของบุคลากร ช่วยป้องกันของมีคมที่อาจตกลงสู่เบื้องล่างที่มิดำเท้า ให้พิจารณาใช้ตามความเหมาะสม

หมายเหตุ การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล บุคลากรควรคำนึงถึงการป้องกันการติดเชื้อที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ให้บริการ และพิจารณาให้เหมาะสมกับกิจกรรมการปฏิบัติงาน

การสวมใส่ PPE

1. ให้ผู้ป่วยใส่ surgical mask + hand hygiene
2. บุคลากรสวม PPE ตามความเหมาะสม (กรณีทั่วไปให้ใช้ droplets ร่วมกับ contact precautions ได้แก่

วิธีปฏิบัติงาน

รหัสเอกสาร : WI - IC - 009

หัวข้อ : การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

R 01 วันที่ใช้ : 21/06/64

หน้าที่ : 3 / 5

กาวน้, ถุงมือ, surgical mask, face shield/goggle) *** แต่หากมีการทำ aerosol generating procedure ให้บุคลากรสวมชุดป้องกันแบบ airborne ร่วมกับ contact precautions ได้แก่ เสื้อกาวน้กันน้ำ, ถุงมือ, N95, face shield/goggle, หมวกคลุมผม

ระดับความเสี่ยง	ตัวอย่างกิจกรรม	PPE
ความเสี่ยงสูงมาก บุคลากรที่เข้าดูแลผู้ป่วยในระยะห่างน้อยกว่า 1 เมตร และทำหัตถการที่เกิดละอองฝอยทางเดินหายใจขนาดเล็ก	<ul style="list-style-type: none"> - เก็บ nasal swab/throat swab - ใส่ท่อช่วยหายใจ - CPR - ส่องกล้องหลอดลม - ผ่าชันสูตรศพ/เจ้าหน้าที่ที่จัดการเกี่ยวกับ ศพ - พ่นยา - พยาบาลในรถส่งต่อ - เจ้าหน้าที่ห้อง lab - การดูแลผู้ป่วยที่มีอาการไอมาก - การดูแลใกล้ชิดผู้ป่วยมาก, ต้องเข้าใกล้ใบหน้าผู้ป่วย 	<ul style="list-style-type: none"> - ล้างมือ - Full PPE [Class C]

ระดับความเสี่ยง	ตัวอย่างกิจกรรม	PPE
ความเสี่ยงสูง บุคลากรที่เข้าดูแลผู้ป่วยในระยะห่างน้อยกว่า 1 เมตร มีการสัมผัสผู้ป่วย/ สิ่งแวดล้อมที่ปนเปื้อนเชื้อ แต่กิจกรรมไม่ก่อให้เกิด ละอองฝอยขนาดเล็ก	<ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่ที่เข้าห้องผู้ป่วย ดูแลทั่วไป - เจ้าหน้าที่ x-ray - พยาบาล/เจ้าหน้าที่เคลื่อนย้าย - พนักงานทำความสะอาดในห้องผู้ป่วย 	<p>กรณี PUI</p> <ul style="list-style-type: none"> - ล้างมือ - Surgical mask, แว่นตา หรือ face shield, กาวน้กันน้ำ, ถุงมือ (ใส่หมวกคลุมผม กรณีผม ยาวหรือกรณีก้มศีรษะไป ใกล้ผู้ป่วย) <p>กรณี ยืนยันติดเชื้อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - N95, แว่นตาหรือ face shield กาวน้กันน้ำ, ถุงมือ (ใส่หมวกคลุมผม กรณีผมยาว)

ระดับความเสี่ยง	ตัวอย่างกิจกรรม	PPE
ความเสี่ยงปานกลาง คัดกรองประวัติในพื้นที่คัด กรองใช้	<ul style="list-style-type: none"> - คัดกรองประวัติในพื้นที่คัดกรอง - พนักงานเก็บขยะ (ขยะที่ถูกเก็บมัดใส่ถุงแดง) 	<ul style="list-style-type: none"> - ล้างมือ - surgical mask, face shield,

	วิธีปฏิบัติงาน		รหัสเอกสาร : WI – IC – 009	
	หัวข้อ : การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล		R 01	วันที่ใช้ : 21/06/64
			หน้าที่ : 4 / 5	

ระยะเวลาเกิน 5 นาที	2 ชั้น เรียบร้อย แล้ว และไม่ได้ เข้าห้องผู้ป่วย) - พนักงานเคลื่อนเก็บผ้าเปื้อน (ผ้าเปื้อนที่ถูก เก็บมัดใส่ถุงแดง 2 ชั้น เรียบร้อยแล้ว และไม่ได้เข้าห้องผู้ป่วย)	กาวกันน้ำ, ถุงมือ (ใส่หมวก คลุมผม กรณีนผม ยาวหรือ กรณีก้มศีรษะไป ใกล้ผู้ป่วย)
ความเสี่ยงน้อย ดูแลในระยะห่างมากกว่า 1 เมตร หรือ น้อยกว่า 1 เมตร แต่ไม่มีการ สัมผัส ผู้ป่วย/สิ่งแวดล้อมที่ปนเปื้อน เชื้อและใช้ระยะเวลาสั้นมาก ไม่เกิน 5 นาที	- เจ้าหน้าที่ซักประวัติคัดกรองด้วยคำถาม สั้นๆ - สห.รปก.กันพื้นที่ผู้ป่วยในระยะ ห่างกว่า 1 เมตร - พนักงานขับรถ (ที่แบ่งแยกระบบระบาย อากาศ)	- ล้างมือ - surgical mask

ขั้นตอนการใส่ PPE สำหรับบุคลากร ปฏิบัติงานในคลินิกตรวจโรคระบบทางเดินหายใจ

1. ทำความสะอาดมือด้วย Alcohol hand rub
2. สวมเสื้อกาวกันน้ำแขนยาว
3. ใส่ Surgical mask /N 95
4. สวมหมวกคลุมผม
5. สวม Face shield
6. สวมถุงมือ 2 ชั้น โดยให้ถุงมือคลุมปลายแขนเสื้อกาวให้มิดชิด

ขั้นตอนการถอด PPE สำหรับบุคลากร ที่ปฏิบัติงานในคลินิกตรวจโรคระบบ ทางเดินหายใจ

1. ถอดถุงมือชั้นนอก
2. ถอด Face shield โดยจับบริเวณสายรัดด้านข้างแล้วยกขึ้นเหนือศีรษะออกมาทางด้านหน้า
3. ถอดหมวกคลุมผม โดยใช้นิ้วมือสอดเข้าด้านในหมวกแล้วยกขึ้นเหนือศีรษะออกมาด้านหน้าทิ้งลงถังขยะ ตัด
เชื้อ
4. ถอดถุงมือชั้นใน
5. ถอดเสื้อกาวกันน้ำแขนยาว
6. ถอดหน้ากากอนามัย Surgical mask /N 95

หมายเหตุ ให้ทำความสะอาดมือด้วย Alcohol hand rub หลังการถอดอุปกรณ์ทุกขั้นตอน ถ้าเป็นมือเปล่าต้อง
ล้าง ด้วย Alcohol hand rub นานอย่างน้อย 20 วินาที ทุกขั้นตอน

๖. เครื่องชี้วัดคุณภาพ

- ๖.๑ รายงานผลการประเมินการใช้อุปกรณ์ป้องกันร่างกายส่วนบุคคล
- ๖.๒ รายงานความเสี่ยงการไม่ปฏิบัติตามแนวทางการอุปกรณ์ป้องกันร่างกายส่วนบุคคล

วิธีปฏิบัติงาน

รหัสเอกสาร : WI - IC - 009

หัวข้อ : การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

R 01 วันที่ใช้ : 21/06/64

หน้าที่ : 5 / 5